

1. הגדרות

בחוק זה -

- "טיפול סוציאלי" - לרבות טיפול פסיכוסוציאלי;
- "טיפול רפואי" - טיפול רפואי פיסי או נפשי, לרבות חלוקת סם תחליפי;
- "טיפול משולב" - טיפול סוציאלי וטיפול רפואי המשולבים זה בזה;
- "מוסד" - מקום המשמש או שנועד לשמש לטיפול סוציאלי, רפואי או משולב ליותר משני אנשים המשתמשים בסמים בין אם הטיפול ניתן במוסד או במקום אחר, בדרך של אשפוז, מגורים, שהיית יום או שהיית לילה ובין בדרך אחרת;
- "מוסד לטיפול סוציאלי" - מוסד הנותן או המיועד לתת טיפול סוציאלי בלבד למשתמשים בסמים;
- "מוסד לטיפול רפואי" - מוסד הנותן או המיועד לתת טיפול רפואי בלבד למשתמשים בסמים;
- "מוסד משולב" - מוסד הנותן או המיועד לתת טיפול משולב למשתמשים בסמים;
- "מנהל" - לרבות בעלים של מוסד;
- "סם" - סם מסוכן כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973;
- "השרים" - שר הבריאות ושר העבודה והרווחה.

2. בקשה לרשיון

(תיקונים: התשס"ד, התשע"ב, התשע"ז)

- (א) בקשה לרשיון למוסד (להלן - הבקשה) תכלול פרטים שייקבעו, לרבות פרטים בדבר התנאים התברואיים, הבטיחותיים והחומריים של המוסד, מטרותיו, תפוסתו, תקן עובדיו והכשרתם המקצועית, לרבות הכשרתו המקצועית של מנהל המוסד.
- (ב) הבקשה תוגש לוועדה שיקימו השרים ושחבריה יהיו עובד משרד הבריאות ועובד משרד העבודה והרווחה והשירותים החברתיים, שימנה כל אחד מהשרים מבין עובדי משרדו (להלן - הוועדה).
- (ג) תפקידי הוועדה יהיו:

(1) לקבל בקשות לרשיון למוסדות ולקבוע לגבי כל בקשה כי היא מתייחסת למוסד שהוא אחד מאלה:

(א) מוסד לטיפול סוציאלי;

(ב) מוסד לטיפול רפואי;

(ג) מוסד משולב;

(2) להעביר, לפי קביעתה, בקשה לרשיון של מוסד לשר הנוגע בדבר או לשרים;

(3) לקבל בקשה לשינוי סיווג המוסד, כפי שקבעה הוועדה לפי פסקה (1), להחליט לגביה כאמור באותה

פסקה ולהעבירה לשר הנוגע בדבר או לשרים, לפי הענין;

(4) לנהל רישום של הבקשות שהוגשו לה, ובכלל זה קביעותיה לגביהן ומועד העברתן למי שמוסמך לטפל

בהן;

(5) להמליץ בפני השרים על סגירתו של מוסד משולב;

(6) להמליץ בפני השרים על נהלי הפיקוח במוסד משולב.

(תיקון התשע"ז)

נחלקו הדעות בין חברי הוועדה באשר לסיווג של המוסד לפי סעיף 2(ג)(1) - יראו את המוסד כמוסד משולב.

3. הוראות לענין מוסד שאינו מוסד משולב

(א) קבעה הוועדה שהבקשה מתייחסת למוסד שאינו מוסד משולב, תעבירנה כמפורט להלן:

(1) בקשה לרשיון למוסד לטיפול סוציאלי - לשר העבודה והרווחה ויחולו הוראות חוק הפיקוח על מעונות,

התשכ"ה-1965;

(2) בקשה לרשיון למוסד לטיפול רפואי - לשר הבריאות ויחולו הוראות פקודת בריאות העם, 1940.

(ב) העבירה הוועדה בקשה לשר לפי סעיף קטן (א), לא יחולו הוראות חוק זה, למעט הוראות סעיף 6, כל עוד לא שינתה

הוועדה את סיווג המוסד, למוסד משולב.

4. רשיון ניהול ופתיחה

לא יהיה אדם בעלים של מוסד משולב, ולא ינהל אדם מוסד בעצמו או באמצעות אחרים אלא אם כן יש למוסד רשיון, ולא

יפתח אדם מוסד כאמור כל עוד לא ניתן הרשיון.

5. הוראות לענין מוסד משולב

(א) קבעה הוועדה שהבקשה מתייחסת למוסד משולב - תעבירנה לשרים.

(ב) השרים לא יתנו רשיון למוסד משולב אלא אם כן מצאו שהמוסד ממלא אחר ההוראות שנקבעו בתקנות שיתקינו לענין

זה, ורשאים הם להתנות את הרשיון בתנאים.

6. תוקף קביעת הוועדה

קביעת הוועדה לפי סעיף 2(ג)(1) תעמוד בעינה גם לענין חידוש רשיון, אלא אם כן החליטה הוועדה לשנות את סיווגו של

המוסד; בקשה לשינוי כאמור יכול שתוגש על ידי מנהל המוסד או אחד מהשרים, והוראות סעיף 2 יחולו לענין זה, בשינויים

המחוייבים.

7. הודעה על שינוי

מנהל מוסד יודיע לוועדה על כל שינוי שנעשה בו, בענינים שקבעו השרים.

8. פיקוח על מוסד משולב

(א) השרים ימנו מפקחים, מבין עובדי משרדיהם, לענין הפיקוח על מוסד משולב, שיהיו רשאים להיכנס למוסד משולב ולערוך

בו ביקורת.

(ב) סבר מפקח שהתמנה לפי חוק זה שיש לאדם ידיעות או מסמכים המתייחסים לטיפול במטופל במוסד משולב ולמצבו,

והנוגעים למטרות הפיקוח, רשאי המפקח לחקרו ולדרוש ממנו הצגתו או מסירתו של כל מסמך הנוגע למטופל, לרבות תיקו

האישי או הרפואי.

(ג) על חקירה כאמור בסעיף קטן (ב) יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות); נתפס מסמך כאמור

בסעיף קטן (ב) יוחזר למי שממנו נלקח, תוך ששים ימים מיום תפיסתו, אלא אם כן תוך תקופה זו הועבר המסמך למשטרה

לצורך נקיטת הליכים פליליים.

9. צו מנהלי לביטול רשיון ולסגירת מוסד משולב

(א) נכחו השרים כי מוסד משולב פועל ללא רשיון או השיג את רשיונו שלא כדין או שהוא אינו ממלא אחר הוראה שנקבעה בתקנות או אחר תנאי שנקבע ברשיון, רשאים הם לדרוש ממנהל המוסד כי ימלא אחר ההוראה או התנאי תוך תקופה שיקבעו; לא מילא המנהל אחר דרישת השרים ומצאו השרים כי הדבר דרוש לטובת המטופלים, רשאים הם להורות על ביטול הרשיון וסגירת המוסד, ואם המוסד פעל ללא רשיון - על סגירתו.

(ב) הורו השרים כאמור בסעיף קטן (א), ייסגר מיד המוסד בפני קבלת מטופלים חדשים והמטופלים הנמצאים בו ישוחררו או יועברו למוסד אחר, הכל לפי הוראות השרים; כן רשאים השרים להורות כי המטופלים ימשיכו לשהות במוסד המשולב עד שיווצרו תנאים להעברתם.

10. ערר

הורו השרים כאמור בסעיף 9, רשאי המנהל, תוך ארבעים וחמישה ימים מיום שבו נמסרה לו ההוראה, לערור עליה לפני בית משפט השלום; אין בהגשת הערר כדי לעכב את ביצוע ההוראה אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

11. צו שיפוטי לביטול רשיון וסגירת מוסד משולב

(א) הוגש כתב אישום על עבירה לפי סעיף 13, רשאי בית משפט, על פי בקשת תובע, לצוות על סגירת המוסד המשולב עד לסיום ההליכים המשפטיים, אם ראה שהדבר דרוש לטובת המטופלים באותו מוסד.

(ב) בית המשפט הודן בערר לפי סעיף 10 או בעבירה לפי סעיף 13 רשאי לצוות על ביטול הרשיון ועל סגירת המוסד המשולב.

12. ביצוע צו סגירה

(א) ניתנו הוראה או צו סגירה לפי סעיפים 9(א) או 11, רשאים השרים או בית משפט, לפי הענין, להטיל את ביצוע סגירת המוסד המשולב על רשות שיקבעו או על מנהל המוסד המשולב, ולתת להם הוראות בדבר דרכי הביצוע; כן רשאי בית המשפט לקבוע הסדרים לגבי המטופלים במוסד כאמור בסעיף 9(ב).

(ב) הוטלה סגירת המוסד המשולב לפי סעיף קטן (א) על מנהלו והוא לא ביצע את שהוטל עליו, דינו - מאסר ששה חדשים, ומאסר שבעה ימים לכל יום שבו נמשכת העבירה; לענין זה, "סגירת המוסד" - לרבות ביצוע ההסדרים לגבי המטופלים בו.

13. עונשין

העובר על הוראות סעיפים 4 ו-7, על תקנות לפי סעיפים 14(א)(3), (4) ו-(7) או על תנאי מתנאי הרשיון, דינו - מאסר ששה חדשים.

14. ביצוע ותקנות

(תיקונים: התשס"ד, התשע"ב)

(א) השרים ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות לביצועו ובכלל זה בענינים אלה:

- (1) סדרי עבודתה של הועדה, לרבות הנהלים לרישום בקשות לרשיון;
- (2) טופס הבקשה לרשיון ופרטיו, לרבות בקשה לחידוש רשיון או לשינוי סיווג המוסד;
- (3) תנאים להקמת מוסד משולב, לרבות תפוסתו, תקן עובדיו והכשרתם המקצועית, ולרבות הכשרתו המקצועית של מנהל המוסד;
- (4) התנאים התברואיים, הבטיחותיים והחמריים הנדרשים ממוסד משולב;
- (5) תקופת הרשיון של מוסד משולב, תנאיו הכלליים ודרכי חידושו;
- (6) אגרה בעד הבקשה לרשיון, חידושו או שינויו;

(7) ניהול רשומות ושמירתן.

(ב) השרים, בהתייעצות עם השר הממונה על ביצוע חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988, רשאים להתקין תקנות בדבר דרכי הפיקוח על מוסד משולב.

15. הוראות מעבר

מוסד משולב שהיה קיים ערב תחילתו של חוק זה רשאי להמשיך לפעול עד מתן ההחלטה בענין הרשיון לפי חוק זה, ובלבד שמנהלו יגיש בקשה לרשיון תוך ששים ימים מיום כניסתו לתוקף של חוק זה.

16. תיקון חוק הפיקוח על המעונות

בחוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965 -

(1) בסעיף 1 -

(א) לפני הגדרת "ילד" יבוא:

"השר" - שר העבודה והרווחה;"

(ב) אחרי הגדרת "זקן" יבוא:

"טיפול" - טיפול סוציאלי או פסיכוסוציאלי;

"מוסד רפואי" - כמשמעותו בפקודת בריאות העם, 1940;"

(ג) במקום הגדרת "מקום איכסון" ו"מעון" יבוא:

"מעון" - מקום המשמש, או הנועד לשמש, כולו או חלקו, מקום מגורים או מקום שהיה לילדים, לזקנים,

לבעלי מום גופני, או ללוקים בשכלם, והכל כשהם מחוץ למשפחתם, או מוסד כמשמעותו בחוק הפיקוח על

מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, התשנ"ג-1993, המשמש או שנועד לשמש לטיפול ((להלן - חוסים)).

"מקום שהיה" - אחד מאלה:

(1) מקום בו מקבל חוסה טיפול;

(2) מקום בו שוהה ילד לצורך השגחה, טיפול או קבלת ארוחות, למעט מוסד רפואי.";

(ד) אחרי הגדרת "משפחה" יבוא:

"סם" - סם מסוכן כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.";

(2) בסעיף 2 -

(1) במקום "שר הסעד", בכל מקום, יבוא "השר";

(2) בסעיף קטן (א) ברישה, במקום "לא ינהל אדם" יבוא "לא יהיה אדם בעלים של מעון ולא ינהל אדם (להלן

- המנהל).";

(3) בסעיף 3 -

(1) בסעיף קטן (א), במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) מעון שהוא מוסד רפואי";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "שר הסעד" יבוא "השר" ואחריו יבוא:

"(ג) המנהל של מעון, הפטור מרשיון לפי סעיף זה, יודיע על פתיחתו ועל שינוי שיעשה בו לשר.";

(4) האמור בסעיף 5 יסומן (א), ובו במקום "לשר הסעד" יבוא "לשר" ואחריו יבוא:

"(ב) השר רשאי לקבוע בתקנות אגרה בעד מתן רשיון או חידושו.";

(5) במקום סעיף 6 יבוא:

6. (א) נוכח השר כי במעון לא נתקיימו התנאים

שנקבעו בתקנות או ברשיון, רשאי הוא לדרוש

ממנהל המעון מילוי התנאים כאמור תוך תקופה שתקבע על ידיו לפי הענין; לא מילא המנהל אחר התנאים תוך אותה תקופה, רשאי השר לבטל את הרשיון, ואם מצא כי הדבר דרוש לטובת החוסים, להורות על סגירת המעון; נכח השר כי מעון פועל ללא רשיון, רשאי הוא להורות על סגירתו.

"ביטול

(ב) הורה השר כאמור בסעיף קטן (א), ייסגר מיד המעון בפני קבלת חוסים חדשים, והחוסים הנמצאים בו ישוחררו או יועברו למעון אחר, הכל כפי שיורה השר; כן רשאי השר להורות כי החוסים ימשיכו לשהות במעון עד שיווצרו תנאים מתאימים להעברתם.

רשיון

וסגירת

מעון

(ג) הורה השר כאמור בסעיף קטן (א), יהא רשאי להטיל את ביצוע האמור בסעיף קטן (ב) על רשות שיקבע או על מנהל המעון ולתת להם הוראות בדבר דרכי ביצוע

6א. הורה השר כאמור בסעיף 6, רשאי המנהל, תוך ארבעים וחמישה ימים מן היום שבו נמסרה לו ההוראה, לערור עליה לפני בית משפט השלום; אין בהגשת הערר כדי לעכב את ביצוע ההוראה אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת."

ערר

(6) בסעיף 7 -

(1) בסעיף קטן (א), במקום "שר הסעד" יבוא "השר";

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) סבר מפקח שיש לאדם ידיעות או מסמכים הנוגעים לחוסה, או לניהולו או להחזקתו של מעון, רשאי הוא לחקרו ולדרוש ממנו להציג או למסור כל מסמך הנוגע לחוסה, לרבות תיקו האישי או הרפואי, או הנוגע לניהולו או להחזקתו של המעון, ולתפוס מסמך כאמור.

(ג) על חקירה כאמור בסעיף קטן (ב) יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות); נתפס מסמך כאמור בסעיף קטן (ב) יוחזר למי שממנו נלקח תוך ששים ימים מיום תפיסתו אלא אם כן תוך תקופה זו הועבר המסמך למשטרה לשם נקיטת הליכים פליליים."

(7) במקום סעיף 9א יבוא:

9א. (א) הוגש כתב אישום על עבירה לפי סעיף 9,

"צו שיפוט רשאי בית המשפט על פי בקשת התובע לצוות על

סגירת המעון, עד לסיום ההליכים המשפטיים, אם

לביטול

ראה שהדבר דרוש לטובת המטופלים באותו מעון.

רשיון

(ב) בית המשפט הדין בערר לפי סעיף 6א או

ולסגירת

בעבירה לפי סעיף 9 רשאי לצוות על ביטול הרשיון

מעון

ועל סגירת המעון."

(8) סעיף 11 - בטל;

(9) בסעיף 12 -

(1) בכל מקום, במקום "שר הסעד" יבוא "השר";

(2) בפסקה (7), המלים "בין שחובת רשיון חלה על ניהולם ובין שניהולם פטור מכך" - יימחקו;

(3) אחרי פסקה (7) יבוא:

"(8) אגרה בעד מתן רשיון או חידושו;

(9) כל ענין המפורט בפסקאות (2) עד (7), לגבי מעונות הפטורים מרשיון."

17. תיקון פקודת בריאות העם

בפקודת בריאות העם, 1940, במקום סעיף 35 יבוא:

35. (א) שר הבריאות רשאי לקבוע לגבי מוסדות לטיפול רפואי במשתמשים בסמים, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהם, לפי הטיפול הניתן בהם, הוראות בדבר רישום, ארגון וניהול המוסדות, לרבות התנאים התברואיים, הבטיחותיים והחמריים של המוסד, תפוסתו, תקן עובדיו והכשרתם המקצועית לרבות הכשרתו המקצועית של מנהל המוסד, דרכי הטיפול שיתן המוסד או ניהול רשומות ושמירתן; לענין זה, "רישום" - לרבות רשיון כמשמעותו בחוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, התשנ"ג-1993 (להלן - חוק המוסדות).

(ב) בקשה לרישום של מוסד לטיפול רפואי במשתמשים בסמים (בסעיף זה - הבקשה) תוגש לוועדה שהוקמה לפי חוק המוסדות (בסעיף זה - הוועדה) ובדרך שנקבעה בו.
(ג) קבעה הוועדה שהבקשה מתייחסת למוסד לטיפול רפואי במשתמשים בסמים (להלן - המוסד) והעבירה אותה לטיפולו של שר הבריאות, יחולו

הוראות פקודה זו על
הבקשה ועל המוסד
האמור בה.

(ד) שר הבריאות ימנה
מפקחים לענין פיקוח על
מוסד אשר יהיו רשאים
לעשות את אלה:

(1)

להיכנס
לכל מוסד
אף אם
הוא מצוי
בבית
סוהר;

(2)

לדרוש
הצגתו או
מסירתו
של כל
מסמך,
לרבות
התיק
האישי או
הרפואי
של
המטופל,
הנמצא
בו
ולתפסו;

(3)

לחקור כל
אדם
במוסד
אם הוא
סבור
שיש לו
ידיעות
הקשורות

לתיפקוד

המוסד

ולטיפול

הניתן בו,

בין דרך

כלל בין

לגבי

מטופל

מסויים.

(ה) על חקירה כאמור

בסעיף קטן (ד) יחולו

הוראות סעיפים 2 ו-3

לפקודת הפרוצדורה

הפלילית (עדות); נתפס

מסמך כאמור באותו

סעיף קטן יוחזר למי

שממנו נלקח תוך

שלושים ימים מיום

תפיסתו אלא אם כן תוך

תקופה זו הועבר

המסמך למשטרה

לצורך נקיטת הליכים

פליליים.

(ו) נמצא המוסד בבית

סוהר או בבית מעצר,

ייקבעו התקנות, כאמור

בסעיף קטן (א),

בהתייעצות עם שר

המשטרה.

(ז) בפקודה זו -

"בית סוהר"

- כמשמעותו

בפקודת בתי

הסוהר [נוסח

חדש],

התשל"ב-

;1971

"בית מעצר"

- בית מעצר
שבמתקן
משטרתי או
בבית סוהר;
"מוסד
לטיפול
רפואי
במשתמשים
בסמים" - כל
מקום שבו
ניתן או
המיועד לתת
שירות של
טיפול רפואי
פיסי או נפשי
לשני
משתמשים
בסמים או
יותר, בין אם
הטיפול ניתן
במוסד או
במקום אחר
בדרך של
אשפוז,
שהיית יום
או שהיית
לילה ובין
בכל דרך
אחרת;
"סם" - סם
מסוכן
כהגדרתו
בפקודת
הסמים
המסוכנים
[נוסח חדש],
התשל"ג-
".1973

18. דין המדינה

חוק זה והתקנות על פיו, פרט לחובת קבלת רשיון, יחולו גם על המדינה.

19. תחילה

תחילתו של חוק זה שלושה חדשים מיום פרסומו.

חיים רמון

אורה נמיר

שר הבריאות

שרת העבודה

והרווחה

עזר וייצמן

שבח וייס

יצחק רבין

נשיא המדינה

יושב ראש הכנסת

ראש הממשלה

---

[1]. [ח"ס 1426](#), התשנ"ג (15.7.1993), עמ' 126.

תיקונים: [ח"ס 1909](#), התשס"ד (12.11.2003), עמ' 14;

[ח"ס 2375](#), התשע"ב (2.8.2012), עמ' 614. [הצ"ח - ממשלה 658](#), התשע"ב, עמ' 372;

[ח"ס 2659](#), התשע"ז (7.8.2017), עמ' 1139. [הצ"ח - ממשלה 1111](#), התשע"ז, עמ' 784.

[2]. על פי סעיף 27 לחוק האמור, ראש הממשלה אחראי לביצועו.

//